

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande	Nils Duwähl (DHR)
Ledamöter	Gunilla Antemar (FRS/Neuro) Micaela Kedhammar (Attention/FRS) Elsa Brunemalm (SDF) Christer Jerström (ÅSS)
Tjänstemän	Maria Karlsson, socialförvaltningen Lisa Gagnerud, socialförvaltningen Therese Englund, socialförvaltningen Jonna Hermansson, äldreförvaltningen Håkan Andersson, överförmyndarnämnden Hanna Rossetti, socialförvaltningen Carina Gillgren, socialförvaltningen Philip Stewén, borgarrådssekreterare - social- och trygghetsroteln (S)
Politiker	Fredrik Pettersson (S), ordförande överförmyndarnämnden
Frånvarande	Gunnar Sandström (SRF) Niklas Bjurström (FRS/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm)
Justerare	Nils Duwähl (DHR) Gunilla Antemar (FRS/Neuro)
Sekreterare	Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 13 februari 2025 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30.

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Bilaga 1 – Funktionshinderinspektörerna.pptx

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Nils Duwähl och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 17 februari 2025.

3. Fredrik Pettersson (ordförande, överförmyndarnämnden)

Fredrik Pettersson presenterar sig och sin roll som ordförande i Överförmyndarnämnden. Han beskriver sin bakgrund som psykiatrisjuksköterska och sitt engagemang inom politiken. Han betonar vikten av en god relation mellan rådet och politiken.

Rådet har skickat in dessa frågor till ordförande inför mötet:

Teckenspråkig anställd hos förvaltningen

Det är svårt att hitta gode män och förvaltare för döva och dövblinda. Finns det planer på att anställa en teckenspråkig person inom förvaltningen för dessa uppdrag? Kan undantag göras för att underlätta? Det finns även en efterfrågan från andra kommuner, vilket skulle kunna leda till samverkan eller tjänsteförsäljning.

Tolkkostnader för döv god man vid utbildning

Förvaltningen har hänvisat tolkkostnader för döva gode män till huvudmannen, trots att myndigheter enligt Förvaltningslagen ska stå för dessa kostnader. Hur säkerställs att döva gode män får nödvändig utbildning på lika villkor?

Rekrytering av teckenspråkiga gode män

Det råder brist på teckenspråkiga gode män, vilket gör det svårt för döva huvudmän att få rätt stöd. Det kan också göra det svårt för gode män att avsluta sina uppdrag. Vilka åtgärder planeras för att förbättra rekrytering och utbildning?

Fredrik Pettersson och Håkan Andersson svarar att förvaltningen inte har några anställda gode män eller förvaltare, men genom förvaltarenheten inom arbetsmarknadsförvaltningen finns anställda förvaltare som hanterar särskilda fall. Frågan om att anställa en teckenspråkig person bör därför riktas dit. Det finns en öppenhet för att anställa personer med teckenspråkskunskap, och det ses som en tillgång inom verksamheten. Förvaltningen planerar att hålla en särskild utbildning under våren för döva och dövblinda ställföreträdare, där teckenspråkstolk kommer att finnas med.

Det finns ett stort behov av fler gode män generellt, särskilt de som behärskar teckenspråk och andra språk. Tidigare har förvaltningen informerat dövföreningar om uppdraget och välkomnar fler döva att engagera sig som gode män. Samarbete med föreningar kan vara en viktig väg för rekrytering och

utbildning. Samtidigt är det en utmaning att hitta teckenspråkiga gode män, vilket kan göra det svårt för döva huvudmän att byta eller avsluta en godmansrelation.

Rådet beskriver problematiken med bristen på teckenspråkiga gode män och de svårigheter som uppstår för döva personer i behov av förvaltare. Det framhålls att en alltför stor betoning på skriftlig kommunikation kan påverka rättssäkerheten negativt.

Överförmyndarnämnden är öppen för samarbete med föreningar för att rekrytera fler.

Rådet ställer frågan till Fredrik Pettersson vad nämnden önskar av rådet.

Fredrik Pettersson berättar att nämnden önskar en fortsatt dialog med rådet för att utveckla samhället och förbättra stödet till de som behöver stadens hjälp. Det är viktigt att både medborgare och anställda inom staden har rätt förutsättningar, och nämnden ser ett behov av ökad kompetens hos politiker kring funktionsvariationer och funktionshinder. Det behövs en bättre förståelse för hur beslut påverkar verkligheten. Nämnden ser gärna ett ökat kunskapsutbyte och mer input från rådet för att säkerställa att viktiga frågor uppmärksammas och hanteras på ett bra sätt.

Rådet tackar Fredrik Pettersson för att han kom och gästade rådet. Rådet föreslår även en gemensam aktivitet mellan nämnden och rådet under hösten för att fördjupa samarbetet.

Fredrik Pettersson är positiv till idén och lovar att diskutera vidare inom nämnden.

**4. Carina Gillgren och Hanna Rossetti
(funktionshinderinspektörer, socialförvaltningen)**

Gästar rådet för att berätta om deras årsrapport.

Carina Gillgren och Hanna Rossetti visar ett bildspel (se bilaga 1).

Rådet tackar Carina Gillgren och Hanna Rossetti för att de kom och gästade rådet.

5. Genomgång av föregående protokoll

Rådet tackar för välskrivet protokoll.

Lisa Gagnerud har med sig återkoppling på några frågor som kom upp på förra sammanträdet:

Rådet frågade om staden har möjlighet att nå samtliga assistansutförare vid behov, exempelvis i en krissituation. De undrade också om fysisk tillgänglighet tas i beaktande vid val av lokaler för krisstöd efter en händelse. Vidare frågade rådet hur tillgängligheten ser ut i lokaler som öppnas vid exempelvis sprängningar – om alternativa lokaler, såsom förskolor, används, finns det då möjlighet för personer i permobil att ta sig in?

Lisa Gagnerud förklarade att stadens biståndshandläggare kan nå alla personer i Stockholm med personlig assistans, även de med assistansersättning från Försäkringskassan, men att det inte finns en förteckning över samtliga assistansutförare. När det gäller trygghetspunkter är dessa valda med omsorg och tillgänglighetsanpassade. Vid akut krishantering är fysisk tillgänglighet inte alltid en systematisk faktor vid val av lokal, men ambitionen är att använda stadens egna lokaler såsom förskolor, skolor och mötesplatser, eller kyrkor, där tillgängligheten oftast är god. I akuta situationer prioriteras dock närhet och lokaler som stadsdelsförvaltningen har rådighet över, vilka oftast ligger i markplan. Bussar används inte, och trygghetskapande insatser sker ofta utomhus, särskilt vid skjutningar, där invånare möts direkt på plats.

Protokollet läggs till handlingarna.

6. Överförmyndarnämnden

6.1. Verksamhetsberättelse överförmyndarnämnden 2024

Rådet anser att det alltid är intressant att läsa verksamhetsberättelsen eftersom den ger en bra överblick över förvaltningens arbete.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista socialnämnden 2025-02-18

Rådet har inga kommentarer.

7.1.7. Verksamhetsberättelse 2024 för äldreförvaltningen

Rådet anser att det alltid är intressant att läsa verksamhetsberättelsen eftersom den ger en bra överblick över förvaltningens arbete.

Rådet undrar hur bedömningen görs kring vilka delar som beskrivs mer utförligt i verksamhetsberättelsen och vilka som endast nämns kortfattat. Det finns en nyfikenhet kring hur denna prioritering sker.

Jonna Hermansson förklarar att bedömningen av hur utförligt något beskrivs i verksamhetsberättelsen styrs av de direktiv som förvaltningen får. Dessa direktiv avgör vilka områden som ska få mer eller mindre utrymme i redovisningen.

7.1.11. Remiss av betänkandet – Ett språkkrav för språkutveckling

Rådets kommentar:

Rådet lyfter en tidigare diskuterad fråga om möjligheten att söka efter utförare baserat på språk, exempelvis teckenspråk. I nuläget finns inte den möjligheten, vilket rådet anser är problematiskt, särskilt för personer inom LSS som ofta utvecklar kognitiva svårigheter. Att kunna se vilket språk en utförare behärskar skulle underlätta kommunikationen och förbättra stödet för målgruppen.

Lisa Gagnerud förklarar att hon har en dialog med statensledningskontorets kommunikationsenhet, som ansvarar för sidan där insatser och utförare listas. Möjligheten att lägga till språk varierar beroende på hur sidan är byggd. För hemtjänst finns redan språkalternativ, inklusive teckenspråk, men det kräver att utförarna själva registrerar det. Hon har efterfrågat att även andra insatser, som boendestöd, ska inkludera språkval, men det är en pågående process som inte är helt enkel att genomföra.

Rådet betonar vikten av att inte bara fokusera på språknivå i svenska utan även på hur språket används och anpassas till mottagarens behov. De lyfter fram att det inte räcker att en person behärskar svenska perfekt, utan att kommunikationen

måste anpassas, särskilt för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Anpassning är avgörande inom hemtjänst och andra verksamheter, oavsett om personen är född i Sverige eller inte. Rådet påpekar också att det i remissen saknas hänvisning till svenskt teckenspråk och anser att det bör inkluderas som ett av Sveriges inhemska språk.

Jonna Hermansson tackar för reflektionen om teckenspråk och instämmer i vikten av att lyfta frågan. Hon förklarar att minoritetsspråk regleras genom bestämmelser som säkerställer att kommunen ska kunna erbjuda dem vid efterfrågan, men att det inte innebär att alla utförare måste ha kunskapen. Det finns andra skrivelser som reglerar detta, och hon ville tydliggöra detta i sammanhanget.

8. Socialnämnden

8.1. Föredragningslista socialnämnden 2025-02-18

8.1.5. Remiss av Motion om försök med fri ledsagning

Rådet har inga kommentarer.

8.1.6. Remiss av Motion om vräkning av brottslingar i allmännyttan

Rådet har inga kommentarer.

8.1.7. Remiss av Motion om införande av bakgrundskontroller vid upplåtelse av bostäder i allmännyttiga bostadsaktiebolag

Rådet har inga kommentarer.

8.1.10. Socialnämndens verksamhetsberättelse för år 2024

Rådet anser att det alltid är intressant att läsa verksamhetsberättelsen eftersom den ger en bra överblick över förvaltningens arbete.

8.1.12. Kartläggning av otrygga anställningar inom bostad med särskild service enligt SoL och LSS samt boendeverksamhet för personer med beroendeproblematik

Rådet påpekar att ärendet har avgränsats till bostad med särskild service inom funktionshinderomsorgen, ett omfattande verksamhetsområde. De lyfter en oro kring otrygga anställningar och risk att anställda kan behöva dela på tjänster för att få ihop sin arbetstid.

Lisa Gagnerud förklarar att det finns olika arbetsgivare inom området och att förvaltningen kommer att fortsätta utreda frågan. Kartläggningen har omfattat socialpsykiatri, LSS-boenden och socialförvaltningens egna boenden. Stadsdelsförvaltningarna är en del av detta arbete och arbetar aktivt för att öka andelen heltidsanställningar. Inom socialförvaltningen har kartläggningen visat att missbruksboendena har en hög andel trygga anställningar, och

arbetet fortsätter för att bibehålla denna nivå. Socialpsykiatrin har också en hög andel trygga anställningar, men inom LSS är andelen något lägre. Trygga anställningar definieras här som heltidstjänster med tillsvidareanställning, men det finns även många tillsvidareanställda som nästan uppnår heltid men ändå klassificeras som otrygga. Sammanfattningsvis pågår ett aktivt arbete inom stadsdelsförvaltningarna för att förbättra situationen.

8.1.14. Funktionshinderinspektörernas årsrapport 2024

Rådet har inga kommentarer.

8. Anmälningssärenden/Övrigt

Rådet lyfter att det nyligen har varit omfattande diskussioner och skrivelser kring det nya journalsystemet som ska införas i regionen. Därför har de några frågor till förvaltningarna:

- *Hur säkerställs att Stockholms stads vård- och omsorgsverksamheter, inklusive äldreomsorg, LSS-verksamhet och socialtjänst, får full tillgång till den journalinformation de behöver för att kunna ge rätt stöd och vård till personer med funktionsnedsättning? Vilka åtgärder vidtas för att undvika informationsglapp mellan regionens och kommunens verksamheter, och hur hanteras sekretess och samverkan så att patienternas behov går före administrativa begränsningar?*
- *Vilka konkreta åtgärder planeras för att förebygga att Stockholms stads verksamheter drabbas av de tekniska och organisatoriska problem som uppstod vid liknande införanden i andra regioner? Har det gjorts en konsekvensanalys för stadens verksamheter, och hur ska eventuella driftstörningar hanteras för att skydda de mest sårbara patientgrupperna?*
- *Hur säkerställs att både stadens personal och brukare med funktionsnedsättning får tillräckligt stöd och anpassad information inför och under övergången till det nya journalsystemet?*

Förvaltningen kommer att ta med sig frågorna och återkomma med svar på nästa sammanträde.

Therese Englund informerar om att nästa sammanträde är den 13 mars och kommer att vara ett digitalt sammanträde.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.